

6
Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
1
D
98

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Sortimentsproef bij freesia, (1958 - 1959.)

No. 38.

door:

A.G.A.v.d.Nes,

T.Dijkhuizen.

Naaldwijk, 1970.

H
I
D
93

162 : 07
flamboek nr.
3955

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN PTUITTEELT ONDER GLAS
TE HAALDWIJK

Sortimentsproef bij freesia (1958 - 1959)

T. Dijkusen
en
A.G.A. v.d. Hoe

Haaldwijk, juni 1970.
Nr. 314/70.

2217072

SORTIMENTSPROEF BIJ FRIESIA (1958 - 1959).

Inleiding.

Dane proef was wat de opzet en uitvoering betreft geheel gelijk aan de voorgaande. Er werden opnieuw twee typen plantmateriaal gebruikt nl. knollen en kralen. Het aantal rassen was gelijk aan dat van de voorgaande proef. Van een in 1957 - 1958 beproefd ras (H.C.Anderseen) was niet voldoende plantmateriaal aanwezig zodat dit ras uitviel. Een ander ras (Margareth) werd in de proef opgenomen.

Opzet

De volgende rassen namen aan de proef deel:

<u>Ob. nr.</u>	<u>Ras</u>	<u>Kleur</u>	<u>Geleverd door</u>
1	Early Queen	wit	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
2	Snow Storm	wit	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
3	Primrose	wit	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
4	White Giant	wit	Fa.L.Lievaart, Naaldwijk
5	Prinses Irene	wit	Fa.L.Lievaart, Naaldwijk
6	Snow Queen	wit	Proefstation Naaldwijk
7	White Swan	wit	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
8	Snow White	wit	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
9	White Madonna	wit	Proefstation Naaldwijk
10	Caro Carlee	geel	Proefstation Naaldwijk
11	Buttercup	geel	G.C.van Meeuwen en Zn., Hoemstede
12.	King of the Yellow	geel	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
13	Louis d'Or	geel	G.C.van Meeuwen en Zn., Hoemstede
14	Glorious Victory	geel	G.C.van Meeuwen en Zn., Hoemstede
15			
16	Souvenir	geel	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
17	Gloria Solis	geel	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
18	Golden Yellow	geel	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
19	El Dorado	geel	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
20	Oranje Zen	oranje	Proefstation Naaldwijk
21	Prinses Marijke	oranje	Proefstation Naaldwijk
22	Orange Favourite	oranje	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
23	Apotheose	lila	G.C.van Meeuwen en Zn., Hoemstede
24	Climax		N.V.Wullfinghof, Rijswijk
25	Pink Giant	lila-roze	G.C.van Meeuwen en Zn., Hoemstede
26	Smiles	lila-roze	Fa.W.Schaffers en Zn., Naaldwijk
27	Robin Hood	rood	M.C.van Staaveren, Aalsmeer

Obj.	Ras	Kleur	Geleverd door
28	Topacore	rood	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
29	Marion	lichtblauw	G.C.van Meeuwen en Zn., Heemstede
30	Saffier	lila-blauw	G.C.van Meeuwen en Zn., Heemstede
31	Blaauwe Meeuw	blauw	G.C.van Meeuwen en Zn., Heemstede
32	Blaauwe Wimpel	blauw	G.C.van Meeuwen en Zn., Heemstede
33	Bismarck	donkerblauw	M.C.van Staaveren, Aalsmeer
34	Margareth	paars	H.Boomhoutser en Harting.

Het aantal knollen (maat 6- op) bedroeg per ras 100 stuks, het aantal kralen (maat 3- op) 200 stuks. Van het ras Margareth was alleen plantmateriaal in de vorm van knollen aanwezig. Voorafgaand aan het planten onderging al het plantmateriaal een temperatuurbehandeling bestaande uit 13 weken 30°C gevolgd door 2 weken 15°C. De basistbehandeling werd uitgevoerd in een bewaarde van de Green-tentveiling te Poeldijk, de nabehandeling vond plaats op het Laboratorium voor de Bloembollenteelt te Lisse. De knollen werden op 3 september 1958 uitgeplant, de kralen op 2 september 1958. Het uitplanten vond plaats in een druivenserre op het Proefstation (kas 18). De bedbreedte bedroeg 1 m, de regelafstand 10 cm. Per regel werden resp. 10 knollen en 20 kralen geplant. De plantdiepte bedroeg ca. 3 cm. De bedden werden na het uitplanten met een dunne laag turfmoza afgedekt. De proef werd uitgevoerd in enkelvoud.

Methode van onderzoek.

Tijdens de teelt werd een aantal waarnemingen verricht. Deze hadden betrekking op de temperatuur van lucht en grond, de opkomst, het begin, verloop en einde van de oogst, de blad- en stengellengte, het aantal zijstengels en het aantal bloemen aan hoofd- en zijstengels. De in het proefschaema voorgenomen wegingen van het plantmateriaal voor en na de teelt werden wel uitgevoerd maar telkens op zodanige wijze dat de verkregen gegevens niet voor verwerking in aardmerking kwamen.

Verloop van de proef.

De proef verliep naar wens. Tweemaal per dag werd de temperatuur van lucht en grond gemeten. De verkregen gegevens zijn per decade gemiddeld op bijlage 1 vermeld. Over de gehele teeltperiode genomen waren de gemiddelde temperaturen van lucht en grond als volgt:

Luchtemperatuur in °C

Gem. (9-14 uur)	Maximum	Minimum
14,2	33,6 (5 sept. 1958)	5,0 (div.data in Jan. en Feb. 1959)

Gronstemperatuur in °C.

<u>Gem. (9-14 uur)</u>	<u>Maximum</u>	<u>Minimum</u>
12,5	25,0 (5 sept.1958)	6,0 (3 en 4 feb.1959)

Deze gemiddelde temperaturen kunnen als gunstig worden beschouwd. Alleen aan het begin en aan het einde van de teelt zijn de temperaturen van lucht en grond aan de hoge kant geweest.

Resultaten.

De besprekking van de resultaten is gebaseerd op een enkele reeks cijfers. De bij de knollen en kraalen verkregen resultaten worden per type plantmateriaal apart behandeld. Evenals bij de overige fresiaagroeven worden de verschillende onderdelen van de proef in een vaste volgorde besproken. Ook bij deze sortimentaproef worden de rassen per onderdeel in drie groepen verdeeld. Groep A wordt daarbij als het gunstigst, groep C als het ongunstigst beschouwd.

I. KNOLLEN.

De Optkomst.

Aantal dagen tussen de plantdatum en datum van 10% optkomst.

<u>A</u>		<u>B</u>		<u>C</u>	
<u>8,0 - 11,8</u>		<u>11,9 - 15,2</u>		<u>15,3 - 18,0</u>	
6. Snow Queen	10	1. Early Queen	14	4. White Giant	17
11. Buttercup	9	2. Snow Storm	15	19. El Dorado	17
14. Glor.Victory	10	3. Primrose	14	26. Smiles	18
22. Oranje Favourite	11	5. Prinses Irene	14	27. Robin Hood	17
34. Margareth	8	7. White Swan	14	28. Topscore	17
		8. Snow White	13	29. Marion	16
		9. White Madonna	12		
		10. Care Carlee	14		
		12. King o/t Willow	12		
		13. Louis d'Or	14		
		16. Souvenir	13		
		17. Gloria Selis	13		
		18. Golden Yellow	14		
		20. Oranje Zen	15		
		21. Pr.Marijke	14		
		23. Apotheose	14		
		24. Climax	15		
		25. Pink Giant	14		
		30. Saffier	15		
		31. Blauwe Meeuw	15		

A	B	C
<u>8,0 - 11,8</u>	<u>11,9 - 15,2</u>	<u>15,3 - 18,0</u>
	32.Blaauwe Wimpel	14
	33.Bismarck	

Aantal dagen tussen de plantdatum en datum van 90% opkomst.

A	B	C	
<u>14,0 - 24,6</u>	<u>24,7 - 34,7</u>	<u>34,8 - 44,0</u>	
1.Early Queen	23	2.Snow Storm	30
6.Snow Queen	20	4.White Giant	32
7.White Swan	22	8.Snow White	26
9.White Madonna	22	10.Caro Carlee	31
11.Buttercup	21	13.Louis d'Or	26
12.King o/t Yellow	22	17.Gloria Solis	25
14.Glor.Victory	18	18.Golden Yellow	32
16.Souvenir	24	19.El Dorado	32
20.Oranje Zon	23	24.Climax	31
22.Orange Favourite	19	27.Robin Hood	33
34.Margaretha	14	29.Marion	32
		30.Saffier	31
		31.Blaauwe Neesuw	34

Hoewel de opkomst bij deze proef vrij gunstig verliep zijn naast de gegevens die betrekking hebben op 90% opkomst ook die welke betrekking hebben op 10% opkomst opgenomen, dit om op dit punt vergelijking met voorgaande sortimentsproeven mogelijk te maken.

Het aantal dagen tussen plantdatum en datum van 10% opkomst varieerde van 8 tot 18. Bij 5 rassen verliep het begin van de opkomst snel, bij 22 rassen matig snel en bij 6 rassen langzaam. Het aantal dagen tussen plantdatum en datum van 90% opkomst varieerde van 16 tot 44. Bij 11 rassen verliep de opkomst snel, bij 13 rassen matig snel en bij 9 rassen langzaam. Bij vergelijking van de in beide tabellen vermelde gegevens blijkt dat het opkomstpatroon zich in de loop van enkele weken aanzienlijk heeft gewijzigd.

Lengte van de bladeren en bloemstengels.

Lengte van de bladeren in cm.

A	B	C			
<u>80,0 - 63,1</u>	<u>63,6 - 47,6</u>	<u>47,5 - 32,0</u>			
7.White Swan	70	1.Early Queen	58	3.Primrose	39
18.Golden Yellow	65	2.Snow Storm	50	4.White Giant	45
19.El Dorado	67	5.Prinses Irene	49	10.Caro Carlee	32
20.Granje Zon	73	6.Snow Queen	59	28.Tapescore	47
21.Pr.Marijke	68	8.Snow White	48		
22.Orange Favourite	70	9.White Madonna	54		
34.Margareth	80	11.Buttercup	60		
		12.King o/t Yellow	51		
		13.Louis d'Or	51		
		14.Glor.Victory	52		
		16.Souvenir	53		
		17.Gloria Solis	54		
		23.Apotheose	54		
		24.Climax	54		
		25.Pink Giant	49		
		26.Smiles	53		
		27.Robin Hood	51		
		29.Marion	60		
		30.Saffier	54		
		31.Blaauwe Meeuw	57		
		32.Blaauwe Wimpel	48		
		33.Bimmerok	54		

De lengte van de bladeren varieerde sterk nl. van 80,0 tot 32,0 cm. Van 7 rassen was de bladlengte groot, van 22 rassen matig en van 4 rassen klein.

Lengte van de bloemstengels in cm.

A	B	C			
<u>86,0 - 73,6</u>	<u>73,5 - 61,9</u>	<u>61,8 - 45,0</u>			
7.White Swan	82	1.Early Queen	64	1.Early Queen	56
8.Snow White	77	5.Pr.Irene	62	2.Snow Storm	45
14.Glor.Victory	86	6.Snow Queen	65	3.Primrose	53
20.Granje Zon	83	9.White Madonna	74	10.Caro Carlee	47
21.Pr.Marijke	82	11.Buttercup	64	27.Robin Hood	58
25.Pink Giant	79	12.King o/t Yellow	66		
30.Saffier	80	13.Louis d'Or	73		
31.Blaauwe Meeuw	77	16.Souvenir	70		
32.Blaauwe Wimpel	76	17.Gloria Solis	72		
34.Margareth	77	18.Golden Yellow	75		

A	B	C
<u>86,0 - 75,6</u>	<u>75,5 - 61,9</u>	<u>61,8 - 45,0</u>
	19.El Dorado	75
	22.Orange Favourite	75
	23.Apotheose	71
	24.Climax	72
	26.Smiles	71
	28.Tropicore	69
	29.Marion	72
	33.Bismarck	72

Ook de lengte van de bloemstengels vertoonde een sterke variatie nl. van 86,0 tot 45,0 cm. Tien van de rassen hadden lange stengels, 18 rassen matig lange en 5 rassen hadden korte bloemstengels. Er bestond opnieuw een zeker verband tussen blad- en stengellengte echter minder duidelijk dan bij de voorgaande proef het geval was.

Oogstdagen.

De bloeiwijzen werden geoogst wanneer de eerste bloem van de zogenoemde kam zich geopend had. Op elke oogstdatum werd per ras het aantal geoogste bloeiwijzen getoetst. Hieruit werd de gemiddelde oogstdatum berekend. Evenals bij de overige frixiaproeven worden de eerste oogstdatum en de gemiddelde oogstdatum aangegeven in het aantal dagen vanaf het moment waarop het eerste ras begon te blowien.

Begin van de oogst (0: 26 feb.1959).

A	B	C			
<u>0,0 - 6,4</u>	<u>6,5 - 14,8</u>	<u>14,9 - 25,0</u>			
1.Early Queen	0	2.Snow Storm	9	4.White Giant	15
9.White Madonna	5	3.Prime Rose	9	7.White Swan	20
11.Buttercup	1	5.Pr.Irene	9	19.El Dorado	15
13.Louis d'Or	5	6.Snow Queen	11	34.Margareth	25
27.Robin Hood	5	8.Snow White	9		
28.Tropicore	5	10.Care Carlee	9		
		12.King o/t Yellow	9		
		14.Glor.Victory	11		
		16.Souvenir	7		
		17.Gloria Solis	9		
		18.Golden Yellow	7		
		20.Granje Zon	11		
		21.Pr.Marijke	11		
		22.Orange Favourite	9		
		23.Apotheose	9		
		24.Climax	7		

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>
<u>0,0 - 6,4</u>	<u>6,5 - 14,8</u>	<u>14,9 - 25,0</u>
	25.Pink Giant	11
	26.Smiles	9
	29.Marion	11
	30.Saffier	13
	31.Blaauwe Meeuw	11
	32.Blaauwe wimpel	11
	33.Bismarck	11

Het maximale verschil tussen de verschillende rassen bedroeg wat het begin van de oogst betreft gemiddeld 25 dagen. Van 6 rassen begon de oogst vroeg, van 23 rassen matig vroeg en van 4 rassen vrij laat tot laat.

Gemiddelde oogstdatum (0: 4 maart 1959)

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>			
<u>0,06 - 6,0</u>	<u>6,1 - 12,8</u>	<u>12,9 - 20,0</u>			
1.Early Queen	2	2.Snow Storm	8	3.Primrose	14
9.White Madonna	5	5.Pr.Irene	10	4.White Giant	13
10.Caro Carles	6	6.Snow Queen	10	7.White Swan	17
11.Buttercup	0	8.Snow White	8	19.El Dorado	13
13.Louis d'Or	3	12.King o/t Yellow	7	29.Marion	13
18.Golden Yellow	5	14.Glor.Victory	8	34.Margareth	20
27.Robin Hood	5	16.Souvenir	8		
		17.Gloria Solis	9		
		20.Oranje Zon	9		
		21.Pr.Marijke	10		
		22.Orange Favourite	7		
		23.Apotheose	9		
		24.Climax	7		
		25.Pink Giant	10		
		26.Smiles	9		
		28.Topscare	11		
		30.Saffier	12		
		31.Blaauwe Meeuw	11		
		32.Blaauwe Wimpel	10		
		33.Bismarck	12		

Het verschil in gemiddelde oogstdatum tussen de rassen bedroeg maximaal 20 dagen. Zeven rassen bloeiden vroeg, twintig matig vroeg en zes laat.

Oogstduur in dagen

A	B	C
<u>2,0 - 10,0</u>	<u>10,1 - 16,5</u>	<u>16,6 - 22,0</u>
7.White Swan	6	1.Early Queen
12.King o/t Yellow	9	3.Primrose
13.Louis d'Or	10	16.Souvenir
19.El Dorado	10	24.Climax
22.Orange Favourite	9	27.Robin Hood
34.Margareth	3	28.Topscore
	10.Caro Carlee	11
	11.Buttercup	14
	14.Glor.Victory	14
	17.Gloria Solis	16
	18.Golden Yellow	13
	20.Granje Zon	11
	21.Pr.Marijke	14
	23.Apotheose	16
	25.Pink Giant	14
	26.Smiles	16
	29.Marion	14
	30.Saffier	13
	31.Blaawe Meuw	14
	32.Blaawe Wimpel	15
	33.Bismarck	14

De oogstduur variëerde van 3 tot 22 dagen. Van de 33 rassen hadden 6 rassen een zeer korte oogstduur, 21 rassen een matig korte oogstduur en 6 rassen een lange oogstduur.

Aantal stijstengels en aantal bloemen aan hoofd- en stijstengels.

Aantal stijstengels

A	B	C
<u>2,9 - 3,6</u>	<u>3,5 - 4,0</u>	<u>4,9 - 5,1</u>
1.Early Queen	2,8	6.Snow Queen
2.Snow Storm	2,8	7.White Swan
9.White Madonna	2,6	13.Louis d'Or
10.Caro Carlee	2,6	16.Souvenir
11.Buttercup	2,8	17.Gloria Solis
14.Glor.Victory	2,9	18.Golden Yellow
20.Granje Zon	2,8	23.Apotheose
21.Pr.Marijke	2,9	24.Climax
25.Pink Giant	2,7	26.Smiles

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	
<u>2,9 - 2,6</u>	<u>2,5 - 2,0</u>	<u>1,9 - 1,1</u>	
30.Saffier	2,7	27.Robin Hood	2,3
31.Blaauwe Meesum	2,8	28.Topascore	2,1
32.Blaauwe Wimpel	2,6	29.Marion	2,4
33.Bismarck	2,7	34.Margareth	2,0

Het aantal zijstengels varieerde van 2,9 tot 1,1. Van 13 rassen was het aantal zijstengels groot, van 13 rassen matig en van 7 rassen laag.

Aantal bloemen aan de hoofdstengel.

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	
<u>11,0 - 9,2</u>	<u>9,1 - 7,3</u>	<u>7,2 - 5,4</u>	
9.White Madonna	9,9	1.Early Queen	6,8
20.Granje Zon	11,0	4.White Giant	5,6
21.Pr.Marijke	11,0	5.Pr.Irene	6,5
25.Pink Giant	10,5	8.Snow White	6,8
27.Robin Hood	10,5	12.King o/t Yellow	6,1
30.Saffier	9,7	17.Gloria Solis	6,7
	11.Buttercup	19.El Dorado	5,4
	13.Louis d'Or		
	14.Glor.Victery		
	16.Souvenir		
	18.Golden Yellow		
	22.Orange Favourite		
	23.Apothecone		
	24.Climax		
	26.Smiles		
	28.Topascore		
	29.Marion		
	31.Blaauwe Meesum		
	32.Blaauwe Wimpel		
	33.Bismarck		
	34.Margareth		

Wat het aantal bloemen aan de hoofdstengel betreft kwamen tussen de rassen aanzienlijke verschillen voor. Dit aantal varieerde nl. van 11,0 tot 5,4. Zeven rassen hadden een groot aantal bloemen per kam, 20 rassen een matig groot aantal en 7 rassen een klein aantal bloemen.

<u>A</u>	<u>Aantal B bloemen</u>	<u>aan de</u>	<u>zijstengel</u>
<u>11,0 - 9,2</u>	<u>9,1 - 7,3</u>	<u>7,2 - 5,4</u>	
9.White Madonna	6,6	3.Primerose	5,0
20.Granje Zon	7,3	6.Snow Queen	5,2
21.Pr.Marijke	7,8	7.White Swan	5,6

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>			
<u>7,8 - 6,1</u>	<u>6,0 - 4,6</u>	<u>4,5 - 3,3</u>			
23.Apotheose	6,2	10.Carol Carlee	5,7	5.Pr.Irene	3,3
25.Pink Giant	6,3	11.Buttercup	5,5	8.Snow White	3,9
27.Robin Hood	7,3	14.Glorious Victory	5,5	12.King o/t Yellow	3,6
30.Saffier	6,6	16.Souvenir	5,0	13.Louis d'Or	4,5
		24.Climax	5,5	17.Gloria Solis	3,5
		26.Smiles	5,4	18.Golden Yellow	3,9
		28.Topscore	5,1	19.El Dorado	3,5
		29.Marion	5,7	22.Orange Favourite	4,0
		31.Blaauwe Meeuw	5,3		
		32.Blaauwe Wimpel	5,6		
		33.Bismarck	5,6		
		34.Margaretha	5,9		

Het aantal bloemen aan de zijstengels varieerde eveneens sterk nl. van 7,8 tot 3,3 per kam. Bij 7 rassen was het aantal bloemen vrij groot, bij 15 rassen matig en bij 11 rassen klein.

Overzicht

Evenals bij de voorgaande sortimentsproeven zijn de rassen op een viertal punten met elkaar vergeleken. Wanneer een ras op een bepaald punt gunstiger, gelijk aan of ongunstiger werd gewaardeerd dan het berekend gemiddelde dan wordt dit in de betreffende kolom met resp. de letter A, B of C aangegeven. Het in de laatste kolom vermelde waarderingscijfer kwam tot stand door aan de letters in de gegeven volgorde een waarde van resp. 3, 2 of 1 punt toe te kennen en deze cijfers te sommeren.

Obj. Ras	Lengte van de bloem- stengel	Gemid- delde oogst- datum	Aantal zijstengels	Aantal bloemen aan de hoofd- stengel	Waardering
1. Early Queen	C	A	A	C	8
2. Snow Storm	C	B	A	B	8
3. Primrose	C	C	C	B	5
4. White Giant		C	C	C	5
5. Prinses Irene	B	B	C	C	6
6. Snow Queen	B	B	B	B	8
7. White Swan	A	C	B	B	8
8. Snow White	A	B	C	C	7
9. White Madonna	B	A	A	A	11
10. Carol Carlee	C	A	A	B	9
11. Buttercup	B	A	A	B	10

Obj.	Ras	Lengte van de bloem- stengel	Gemid- delde oogst- datum	Aantal zijsteng- gele	Aantal bloemen aan de hoofd- stengel	Waar- dering
12.	King of the Yellow	B	B	C	C	6
13.	Louis d'Or	B	A	B	C	8
14.	Glorious Victory	A	B	A	B	10
15.						
16.	Souvenir	B	B	B	B	8
17.	Gloria Solis	B	B	B	C	7
18.	Golden Yellow	B	A	B	C	6
19.	El Dorado	B	C	C	C	5
20.	Oranje Zen	A	B	A	A	11
21.	Prinses Marijke	A	B	A	A	11
22.	Orange Favourite	B	B	C	C	6
23.	Apotheose	B	B	B	A	9
24.	Climax	B	B	B	B	8
25.	Pink Giant	A	B	A	A	11
26.	Smiles	B	B	B	B	8
27.	Robin Hood	C	A	B	A	9
28.	Topscore	B	B	B	B	8
29.	Marion	B	C	B	B	7
30.	Saffier	A	B	A	A	11
31.	Blauwe Meeuw	A	B	A	B	10
32.	Blauwe Wimpel	A	B	A	B	10
33.	Bismarck	B	B	A	B	9
34.	Margaretha	A	C	B	B	8

II. Drielen.

De ophoeveit.

Aantal dagen tussen de plantdatum en datum van 10% ophoeveit.

- 12 -

A	B	C			
<u>14,0 - 16,0</u>	<u>16,1 - 19,4</u>	<u>19,5 - 24,0</u>			
1. Early Queen	15	4.White Giant	17	26. Smiles	24
2.Snow Storm	16	5.Pr.Irene	17	27.Robin Hood	22
3.Primrose	16	8.Snow White	17	28.Topascore	20
6.Snow Queen	14	10.Caro Carlee	18	31.Blaauwe Meeuw	20
7.White Swan	16	13.Louis d'Cr	17		
9.White Madonna	15	14.Glorious Victory	17		
11.Buttercup	14	19.El Dorado	17		
12.King o/t Yellow	15	20.Oranje Zon	18		
16.Souvenir	16	21.Prinses Marijke	17		
17.Gloria Solis	16	23.Apotheose	19		
18.Golden Yellow	15	25.Pink Giant	19		
22.Orange Favourite	14	29.Marion	18		
24.Climax	16	32.Blaauwe Wimpel	18		
30.Saffier	15	33.Bismarck	19		

Aantal dagen tussen plantdagdatum en datum van 90% opkomst.

A	B	C			
<u>23,0 - 23,2</u>	<u>28,3 - 35,0</u>	<u>25,1 - 43,0</u>			
1.Early Queen	27	5.Pr.Irene	30	23.Apotheose	41
2.Snow Storm	26	8.Snow White	31	25.Pink Giant	39
3.Primrose	24	9.White Madonna	34	26.Smiles	41
4.White Giant	28	10.Caro Carlee	35	27.Robin Hood	43
6.Snow Queen	23	13.Louis d'Cr	31	31.Blaauwe Meeuw	40
7.White Swan	28	14.Glorious Victory	33		
11.Buttercup	23	16.Souvenir	30		
12.King o/t Yellow	24	19.El Dorado	32		
17.Gloria Solis	24	20.Oranje Zon	30		
18.Golden Yellow	24	21.Pr.Marijke	35		
22.Orange Favourite	23	24.Climax	30		
		26.Topascore	35		
		29.Marion	30		
		30.Saffier	29		
		32.Blaauwe Wimpel	35		
		33.Bismarck	34		

Om dezelfde reden als bij de knollen wordt ook bij de kralen sowel het aantal dagen tussen plantdatum en datum van 10% opkomst als dat tussen plantdatum en datum van 90% opkomst vermeld. Het aantal dagen tussen plantdatum en datum van 10% opkomst varieerde van 14,0 tot 24,0. Bij 14 rassen verliep het begin van de opkomst snel, bij 11 rassen matig snel en bij 4 rassen langzaam. Het aantal dagen tussen plantdatum en datum van 90% opkomst varieerde aanzienlijk nl. van 23,0 tot 45,0. Bij 11 rassen verliep de opkomst snel, bij 16 rassen matig snel en bij 5 rassen langzaam. Meer dan bij de knollen het geval was vertoont het opkomstpatroon een tamelijk stabiel beeld.

Lengte van bladeren en bloemstengels.

Lengte van de bladeren in cm.

A	B	C			
<u>70,0 - 58,0</u>	<u>57,9 - 47,3</u>	<u>47,2 - 38,0</u>			
7.White Swan	60	1.Early Queen	59	3.Primrose	38
13.Golden Yellow	60	2.Snow Storm	48	10.Care Carlee	43
19.Kl.Dorado	59	4.White Giant	52	26.Tropicana	46
20.Granje Zon	64	5.Pr.Irene	48		
21.Pr.Marijke	65	6.Snow Queen	53		
22.Granje Parcureite	70	8.Snow White	49		
		9.White Madonna	48		
		11.Buttercup	54		
		12.King o/t Yellow	48		
		13.Louis d'Or	51		
		14.Glorious Victory	50		
		16.Souvenir	50		
		17.Gloria Solis	48		
		23.Apotheose	50		
		24.Climax	50		
		25.Pink Giant	49		
		26.Smiles	48		
		27.Robin Hood			
		29.Marion	54		
		30.Saffier	50		
		31.Blaauwe Meuw	50		
		32.Blaauwe Wimpel	50		
		33.Bismarck	54		

De bladlengte varieerde sterk nl. van 70,0 tot 38,0 cm. Ze rassen hadden een grote bladlengte, 23 rassen een matige lengte en 3 rassen een geringe lengte.

Lengte van de bloemstengels in cm.

A	B	C	
<u>74,0 - 67,7</u>	<u>67,6 - 56,6</u>	<u>56,5 - 41,0</u>	
7.White Swan	71	1.Early Queen	56
8.Snow White	74	2.Snow Storm	41
9.White Madonna	68	3.Primrose	50
13.Louis d'Or	70	5.Pr.Irene	52
14.Glorious Victory	70	10.Care Carlee	50
19.El Dorado	69	12.King o/t Yellow	53
20.Oranje Zon	74		
21.Pr.Marijke	74		
22.Orange Favourite	68		
24.Climax	68		
25.Pink Giant	71		
29.Marion	70		
30.Saffier	72		
31.Blaauwe Meeuw	73		
32.Blaauwe Wimpel	73		

Ook de stengellengte varieerde aanzienlijk nl. van 74,0 tot 41,0 cm. Van 15 rassen was de stengellengte groot, van 11 rassen matig en van 6 rassen gering.

Oogtgegevens.

Zie onder knollen.

Begin van de oogst (0: 2 maart 1959).

A	B	C	
<u>0,0 - 5,9</u>	<u>6,0 - 10,7</u>	<u>10,8 - 14,0</u>	
1. Early Queen	0	3.Primrose	11
2.Snow Storm	5	4.White Giant	11
9.White Madonna	5	5.Pr.Irene	11
11.Buttercup	1	7.White Swan	14
13.Louis d'Or	5	8.Snow White	11
18.Golden Yellow	5	10.Care Carlee	10
26.Smiles	5	14.Glorious Victory	11
		19.El Dorado	14
		20.Oranje Zon	14
		21.Pr.Marijke	11
		25.Pink Giant	11
		27.Robin Hood	11
		28.Topascore	14
		29.Marion	11
		30.Saffier	14
		31.Blaauwe Meeuw	14
		32.Blaauwe Wimpel	14
		33.Bismarck	14

Het verschil tussen de rassen bedroeg wat het begin van de oogst betreft maximaal 14 dagen. Bij 7 rassen begon de oogst vroeg, bij 7 rassen matig vroeg en bij 16 rassen vrij laat.

Gemiddelde oogstdatum (0: 2 maart 1979)

A	B	C
<u>0.0 - 7.6</u>	<u>7.7 - 15.4</u>	<u>13.5 - 17.0</u>
1.Early Queen	0	3.Primrose
11.Buttercup	3	7.White Swan
13.Louis d'Or	7	10.Caro Carlee
		19.El Dorado
	6.Snow Queen	16
	9.Snow White	14
	9.White Madonna	17
	12.King o/t Yellow	14
	14.Glorious Victory	14
	16.Scouvenir	14
	17.Gloria Solis	14
	18.Golden Yellow	14
	21.Pr.Marijke	14
	22.Oranje Fleuruite	14
	23.Apotheose	14
	24.Climax	14
	25.Pink Giant	14
	27.Robin Hood	14
	29.Marion	14
	30.Saffier	14
	31.Blaauwe Meeuw	14

Het verschil in gemiddelde oogstdatum tussen de rassen bedroeg maximaal 17 dagen. Drie rassen bloeiden vroeg, 20 rassen matig vroeg en 9 rassen laat.

Oogstduur in dagen

A	B	C
<u>7.0 - 10.6</u>	<u>10.7 - 15.7</u>	<u>15.8 - 22.0</u>
5.Pr.Irene	10	1.Early Queen
7.White Swan	10	2.Snow Storm
19.El Dorado	10	9.White Madonna
20.Oranje Zon	8	13.Louis d'Or
28.Topscore	8	26.Smiles
30.Saffier	8	11.Buttercup
31.Blaauwe Meeuw	7	12.King o/t Yellow
32.Blaauwe Wimpel	8	14.Glorious Victory
		16.Scouvenir

A <u>7,0 - 10,6</u>	B <u>10,7 - 15,7</u>	C <u>15,8 - 22,0</u>
	17.Gloria Solis	13
	18.Golden Yellow	13
	21.Pr.Marijke	13
	22.Orange Favourite	14
	23.Apotheoses	15
	24.Climax	15
	25.Pink Giant	11
	27.Robin Hood	11
	29.Marion	11

De duur van de oogst varieerde van 7,0 tot 22,0 dagen. Van 9 rassen was de oogstduur kort, van 18 rassen matig kort en van 5 rassen vrij lang.

Aantal zijstengels en aantal bloemen aan hoofd- en zijstengels.

Aantal zijstengels.

A <u>2,2 - 1,8</u>	B <u>1,7 - 1,0</u>	C <u>0,9 - 0,1</u>			
2.Snow Storm	2,2	1.Early Queen	1,3	3.Primrose	0,6
9.White Madonna	1,8	4.White Giant	1,2	5.Pr.Irene	0,1
10.Caro Carles	2,0	6.Snow Queen	1,5	19.El Dorado	0,8
13.Louis d'Or	1,9	7.White Swan	1,7		
14.Glorious Victory	1,8	8.Snow White	1,0		
20.Orange Zon	1,9	11.Buttercup	1,6		
21.Pr.Marijke	2,2	12.King o/t Yellow	1,1		
24.Climax	1,9	16.Souvenir	1,7		
29.Marion	2,0	17.Gloria Solis	1,2		
31.Blaauwe Meesum	1,9	18.Golden Yellow	1,4		
		22.Orange Favourite	1,0		
		23.Apotheoses	1,7		
		25.Pink Giant	1,6		
		26.Smiles	1,0		
		27.Robin Hood	1,7		
		28.Topascore	1,3		
		30.Saffier	1,4		
		32.Blaauwe Wimpel	1,1		
		33.Bismarck	1,6		

Het aantal zijstengels varieerde sterk nl. van 2,2 tot 0,1. Bij 10 rassen was het aantal zijstengels groot, bij 19 rassen matig en bij 3 rassen gering tot zeer gering.

Aantal bloemen aan de hoofdstengel.

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>
<u>9,2 - 7,4</u>	<u>7,3 - 5,5</u>	<u>5,4 - 3,9</u>
9.White Madonna	8,4	5.Pr.Irene
11.Buttercup	7,4	8.Snow white
20.Oranje Zon	8,4	12.King o/t Yellow
21.Pr.Marijke	9,2	18.Golden Yellow
25.Pink Giant	7,4	19.El Dorado
26.Smiles	7,4	
30.Saffier	7,5	
33.Bismaruk	7,7	
	13.Louis d'Or	5,9
	14.Glorious Victory	7,0
	16.Souvenir	6,2
	17.Gloria Solis	5,6
	22.Orange Favourite	6,3
	23.apotheose	7,4
	24.Climax	6,1
	27.Robin Hood	7,3
	28.Topscors	6,4
	29.Marion	7,3
	31.Blaue Neeuw	6,8
	32.Blaue Wimpel	7,0

Het aantal bloemen aan de hoofdstengel varieerde van 9,2 tot 3,9 stuks. Acht rassen hadden een groot aantal bloemen per kam, 19 rassen een matig groot aantal en 5 rassen een gering aantal.

Aantal bloemen aan de zijdstengels.

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>
<u>6,1 - 4,7</u>	<u>4,6 - 3,4</u>	<u>3,3 - 2,5</u>
7.White Swan	5,1	1.Early Queen
9.White Madonna	5,4	3.Primrose
20.Oranje Zon	5,3	4.White Giant
21.Pr.Marijke	6,1	5.Pr.Irene
27.Robin Hood	4,8	8.Snow White
29.Marion	4,7	12.King o/t Yellow
	14.Glorious Victory	3,6
	16.Souvenir	3,5
	23.apotheose	4,5
	24.Climax	4,3
	25.Pink Giant	4,3
	26.Smiles	4,1
	30.Saffier	4,5
		13.Louis d'Or
		17.Gloria Solis
		18.Golden Yellow
		19.El Dorado
		22.Orange Favourite

A	B	C
<u>6,1 - 4,7</u>	<u>4,6 - 3,4</u>	<u>3,3 - 2,5</u>
	31. Blauwe Meuw	3,9
	32. Blauwe Wimpel	4,1
	33. Bismarck	4,5

Ook het aantal bloemen aan de zijstengels varieerde sterk nl. van 6,1 tot 2,5. Zes rassen hadden een vrij groot aantal bloemen, 14 rassen een matig aantal en 12 rassen een gering aantal bloemen.

Overzicht

Onderstaand overzicht werd op dezelfde wijze opgesteld als bij de knollen.

Obj.	Ras	Lengte van de bloem- stengel	Gemid- delde oogst- datum	Aantal zijsten- gels	Aantal bloemen aan de hoofd- stengel	Waardering
1.	Early Queen	C	A	B	B	8
2.	Snow Storm	C	B	A	B	8
3.	Primrose	C	C	C	B	5
4.	White Giant	B	B	D	B	8
5.	Prinses Irene	C	B	C	C	5
6.	Snow Queen	B	B	B	B	8
7.	White Swan	A	C	B	B	8
8.	Snow White	A	B	B	C	8
9.	White Madonna	A	B	A	A	11
10.	Caro Carlee	C	C	A	B	7
11.	Buttercup	B	A	B	A	10
12.	King of the Yellow	C	B	B	C	6
13.	Louis d'Or	A	A	A	B	11
14.	Glorious Victory	A	B	A	B	10
15.						
16.	Souvenir	B	B	B	B	8
17.	Gloria Solis	B	B	B	B	8
18.	Golden Yellow	B	B	B	C	7
19.	El Dorado	A	C	C	C	6
20.	Oranje Zon	A	C	A	A	10
21.	Prinses Marijke	A	B	A	A	11
22.	Orange Favourite	A	B	B	B	9
23.	Apotheose	B	B	B	B	8
24.	Climax	A	B	A	B	10
25.	Pink Giant	A	B	B	A	10

Obj.	Ras	Lengte van de bloem- stengel	Gemid- delde oogst- datum	Aantal zijsten- gels	Aantal bloemen aan de hoofd- stengel	Waardering
26.	Smiles	B	C	B	A	8
27.	Robin Hood	B	B	B	B	8
28.	Topscore	B	C	B	B	7
29.	Marien	A	B	A	B	10
30.	Saffier	A	B	B	A	10
31.	Blaauwe Meeuw	A	B	A	B	10
32.	Blaauwe Wimpel	A	C	B	B	8
33.	Bismarck	B	C	B	A	8

Samenvatting.

Ook bij deze sortimentsproef werd een aantal rassen onder gelijke omstandigheden gekweekt en onderling vergeleken. Als plantmateriaal werden knollen en kralen gebruikt. Drie en dertig rassen werden uit knollen, 32 rassen uit kralen opgekweekt. De temperatuurbehandeling die het plantmateriaal voorafgaande aan het uitplanten onderging bestond uit 13 weken 30°C en 2 weken 13°C. In de beide, voor knollen en kralen, apart opgestelde overzichten zijn de rassen op een vier-tal punten vergeleken. De hierin vermelde gegevens geven een globale indruk van de geschiktheid van de beproefde rassen voor de gevolgde teeltmethode.

Naaldwijk, 10 januari 1968.

T.Dijkhuizen en

A.G.A.v.d.Nee.

Bilangs 1

Gemiddelde temperatuur van lucht en grond per decaade in °C. (Kas 13).

Tijdvak		Luchtemperatuur (9 - 14 uur)	Grondtemperatuur (9 - 14 uur)
september 1958	1e dec.	23,8	20,5
	2e dec.	20,6	18,8
	3e dec.	19,4	17,7
oktober	1e dec.	17,9	16,4
	2e dec.	16,0	14,4
	3e dec.	13,0	13,2
november	1e dec.	11,7	11,6
	2e dec.	11,0	10,8
	3e dec.	9,4	9,8
december	1e dec.	11,3	9,3
	2e dec.	8,6	8,5
	3e dec.	8,9	9,3
januari 1959	1e dec.	6,8	7,9
	2e dec.	7,9	7,8
	3e dec.	9,0	8,6
februari	1e dec.	7,8	7,7
	2e dec.	8,4	8,4
	3e dec.	13,3	11,0
maart	1e dec.	15,3	12,1
	2e dec.	14,5	12,1
	3e dec.	18,6	13,6
april	1e dec.	19,5	14,9
	2e dec.	27,2	18,6
	3e dec.	22,0	18,8

Proefschema Sortiment van knolfregia's 1958 - 1959. Proef VI.

Doel.

Vergelijking van de belangrijkste in de handel zijnde fresiarassen met betrekking tot de bloemkleur, bloeitijd, kwaliteit, opbrengst en houdbaarheid van de bloemen. Tevens zal de gewichtsvermeerdering van het plantmateriaal (knollen en kralen) worden nagegaan.

Opzet

De volgende rassen worden in de proef opgenomen:

nr.	ras	bloemkleur	leverancier	jaar	aantal knollen	aantal kralen
1.	Early Queen	wit	D	1955	100	200
2.	Snow Storm	wit	D	1955	100	200
3.	Primrose	wit	D	1955	100	200
4.	White Giant	wit	A	1955	100	200
5.	Prinses Irene	wit	A	1955	100	200
6.	Snow Queen	wit	C	1955	100	200
7.	White Swan	wit	E	1956	100	200
8.	Snow White	wit	D	1955	100	200
9.	White Madonna	wit	C	1955	100	200
10.	Caro Carlee	geel	C	1955	100	200
11.	Buttercup	geel	D	1955	100	200
12.	King of the Yellow	geel	D	1955	100	200
13.	Louis d'Or	geel	B	1955	100	200
14.	Glorious Victory	geel	B	1955	100	200
15.						
16.	Souvenir	geel	E	1956	100	200
17.	Glory Solis	geel	E	1956	100	200
18.	Golden Yellow	geel	D	1956	100	200
19.	El Dorado	geel	E	1957	100	200
20.	Oranje Zon	oranje	C	1955	100	200
21.	Prinses Marijke	oranje	C	1955	100	200
22.	Oranje Favourite	oranje	E	1957	100	200
23.	Apotheose	lila	B	1955	100	200
24.	Climax		C	1957	46	110
25.	Pink Giant	lila-roze	B	1955	100	200
26.	Smiles	lila-roze	D	1955	100	200
27.	Robin Hood	rood	E	1955	100	200
28.	Topscore	rood	E	1956	100	200
29.	Marion	licht-blauw	B	1955	100	200
30.	Saffier	licht-blauw	E	1955	100	200
31.	Blauwe Meeuw	blauw	B	1955	100	200

No.	ras	bloemkleur	leverancier	Jaar	aantal knollen	aantal kralen
32.	Blaauwe Wimpel	blauw	B	1955	100	200
33.	Bismarck	blauw	E	1956	100	200
35.	Margaretha	paars	H	1958	100	

Naam en aanduiding van de leveranciers in alfabetische volgorde:

- A. Fa.L.Lieveaert, Naaldwijk
- B. G.C.van Meeuwen en Zoon, Heemstede
- C. Proefstation Naaldwijk
- D. Fa.W.Scheffers en Zn., Naaldwijk
- E. H.C.van Staaveren, Alkmaar
- F. F.van Velden, 's-Gravenvoerde
- G. Willinghof, Rijswijk
- H. Boomhout & Harting.

Uitvoering van de proef.

Van elk ras worden voorzover aanwezig 100 knollen maat 6-op en 200 kralen maat 3-op, op afzonderlijke bedden uitgeplant. Aansluitend op de plantdatum (1 september) ondergaat het plantmateriaal een temperatuurbehandeling bestaande uit 13 weken 30°C gevolgd door 2 weken 15°C. De warmtebehandeling begint op 19 mei 1958 in het koelhuis te Poeldijk.

Van het verse gedroogde plantmateriaal wordt ter bepaling van de gewichtstoename en de aanwas, het gewicht per 100 knollen en per 200 kralen bepaald. Het uitplanten van de knollen en kralen vindt plaats op 1 september 1958 in kas 18. Geplant wordt op bedden van 1 m breed. Plantafstand van de knollen 10 x 10 cm. Aantal kralen 20 per regel, regelafstand 10cm. Plantdiepte 5 cm. De benodigde oppervlakte bedraagt ± 80 cm.

Tuinwerkzaamheden: Wim van Dijke.

1. Oordi plantklaar maken.
2. Planten en de teelt verder normaal verzorgen.
3. Ziekten tijdelijk bestrijden, virulente planten tellen en verwijderen.
4. Oogsten, sorteren en tellen van de bloemen.
5. Plantmateriaal rooien, schoonmaken, tellen en wegen.

Laboratoriumwerkzaamheden: Bep Kijgouraas.

1. Zorgen voor duidelijke etikettering.
2. Data noteren van de opkomst van 10 en 90% der spruiten.
3. Bij het oogsten, oogstdatum aantal bloemen per kam, aantal stijstengels en lengte van het gewas noteren.
4. Gedurende de bloeitijd 1 x houdbaarheid van 5 hoofdstengels per ras bepalen.
5. Data noteren waarop de belangrijkste cultuurmaatregelen worden uitgevoerd.